

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 26 lutego 2014 roku, sygn. akt I C 830/11, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi

1. zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki T. G.

I kwotę 21 200zł., na którą złożyły się:

a) 20 000zł. z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 3 lipca 2010r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;

b) 500zł. z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 10 września 2011r. do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów leczenia stomatologicznego;

c) 720zł. z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 13 marca 2013r. tytułem zwiększonych potrzeb powódki na środki farmaceutyczne w okresie od marca 2010r. oraz zasądził kwotę 3 878,37zł. tytułem zwrotu kosztów procesu;

II zasądził od pozwanego na rzecz powódki rentę w kwotach po 20zł. na zwiększone potrzeby powódki obejmujące koszty zakupu leków w okresie od marca 2013r. płatną do dnia 10 dnia każdego miesiąca;

2. oddalił powództwo w pozostałej części o zasądzenie 3 610zł. obejmującej koszty przyjmowania leków w okresie przed marcem 2010r.;

3. zasądził od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Kasy Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi kwotę 626,94zł. tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

4. nakazał ściąganie od powódki z zasądzonych na jej rzecz roszczenia kwoty 102,62zł. tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych

Apelację od opisanego wyroku złożył pełnomocnik powódki zaskarżając powyższe orzeczenie w zakresie punktu 2 oddalającego żądanie zasądzenia kwoty 3 610zł., punktu 1 zawierającego rozstrzygnięcie o kosztach należnych powódce oraz punktu 4 zawierającego orzeczenie o ściąganiu z zasądzonych na rzecz powódki roszczenia kwoty 102,62zł. Zaskarżonemu wyrokowi apelujący zarzucił naruszenie prawa procesowego oraz materialnego, t.j.:

- art. 233 par. 1 kpc. poprzez przyjęcie wbrew treści opinii biegłych lekarzy neurologa i chirurga plastycznego, iż zwiększone potrzeby powódki w zakresie przyjmowania leków i stosowania maści miały charakter jedynie potencjalny i nie były one przez powódkę faktycznie zaspokajane w sytuacji w której z powyższych dowodów wynikało, że powódka rzeczywiście ponosiła wskazane wydatki;

- art. 322 kpc. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, w której uznano przedstawione przez powódkę dowody rzeczywistego ponoszenia wydatków na leczenie za niewystarczające dla udzielenia ochrony zgłoszonemu z tego tytułu żądaniu;

- 118 kc. poprzez błędne przyjęcie, iż oddalone roszczenie powódki uległo przedawnieniu w przewidzianym powołanym przepisem terminie 3 lat;

- 442¹ kc. poprzez niezastosowanie przewidzianego powyższym przepisem 20 letniego terminu przedawnienia roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej występkiem;

- 444 par. 1 kc. poprzez odmowę jego zastosowania i przyjęcie, iż podstawy dochodzonego przez powódkę roszczenia o zapłatę kwoty 3 610zł. nie stanowił powołany wyżej przepis.

W oparciu o powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie kwoty 3 610zł. z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 13 marca 2013r. i obciążenie pozwanego należnymi powódce kosztami procesu za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pełnomocnika powódki nie zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności odniesienia wymaga zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c., a zatem naruszenia zasad swobodnej oceny dowodów. Zgodnie z poglądem utrwalonym w doktrynie, jak również dorobkiem orzecznictwa przyjmuje się, iż skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania, lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmienniej ocenie niż ocena sądu (por. postanowienie SN z dnia 6 listopada 1998 r., II CKN 4/98 nie publ. wyrok SN z dnia 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/2000, OSNC 2000, nr 10, poz. 189, wyrok SN z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 76/99, OSNAPiUS 2000, nr 19, poz. 732, komentarz T. E. do art. 233 k.p.c., LexPolonica).

Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

Przenosząc powyższe na płaszczyznę przedmiotowej sprawy należało zauważyć, iż Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów. Nie doszło w szczególności do naruszenia przez Sąd pierwszej instancji przepisu art. 233 § 1 k.p.c., albowiem przeprowadzona ocena dowodów – w takim zakresie, w jakim została dokonana – była prawidłowa. Choć prawdą jest, iż czyniąc w sprawie ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy odmówił wiary – jako gołosłownym - zeznaniom powódki w zakresie, w jakim utrzymywała ona, iż ponosiła wydatki na zakup nootropilu i maści na blizny, to jednak ocena ta nie narusza zasad swobodnej oceny dowodów, albowiem zeznania powódki we wskazanej części istotnie pozbawione były oparcia w jakichkolwiek innych dowodach. Za dowody takie wbrew odmiennemu pogładowi apelującego nie mogły uznane zostać opinie biegłych lekarzy, zawarte w nich bowiem ustalenia co do faktycznego ponoszenia przez powódkę wydatków na zakup leków i maści – jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy – oparte były wyłącznie na przeprowadzonych z powódką wywiadach, a zatem ich wartość dowodowa porównywalna była ze złożonymi przez powódkę zeznaniami.

Co się tyczy zarzutu naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 322 kpc., to prezentowane w apelacji w tym zakresie stanowisko także nie zasługuje na aprobatę, wbrew bowiem pogładowi apelującego w sprawie niniejszej nie zaistniały przesłanki uzasadniające skorzystanie z instytucji uregulowanej w powołanym wyżej przepisie. Stosownie do jego brzmienia, zasądzenie odszkodowania odpowiedniego według oceny sądu wchodzi w rachubę wtedy jedynie, gdy ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione. W sprawie niniejszej opisana wyżej sytuacja nie miała jednak miejsca, możliwe było bowiem w oparciu o przeprowadzone w sprawie dowody w postaci opinii biegłych z dość daleko posuniętą precyzją ustalenie wysokości wydatków koniecznych do zaspokojenia zwiększonych potrzeb powódki, odmowa udzielenia zaś ochrony zgłoszonemu w tym zakresie żądaniu podyktowana była wyłącznie podzieleniem przez Sąd Rejonowy zarzutu przedawnienia.

Kolejne podniesione przez apelującego zarzuty naruszenia przepisów prawa materialnego dotyczyły błędnego – w ocenie apelującego - zakwalifikowania przez Sąd Rejonowy roszczenia o zapłatę kwoty 3 610zł. jako roszczenia o zasądzenie skapitalizowanej renty, w dalszej zaś konsekwencji błędnego przyjęcia, iż roszczenie to przedawnia się w terminie przewidzianym w art. 118 kc. terminie dla świadczenia okresowego. Także tym zarzutem odmówić należało waloru skuteczności. Dokonując oceny pierwszego z nich mieć należało utrwalone już w literaturze prawniczej stanowisko, wedle którego świadczenie okresowe to świadczenie pieniędzy lub rzeczy oznaczonych co do gatunku, powtarzające się w określonych odstępach czasu, niestanowiące jednak z góry ustalonej całości (przykładowo: renta, czynsz, alimenty). Wielkość takiego świadczenia nie jest zatem znana z góry, lecz – jak miało to miejsce w niniejszej sprawie - zależy od czasu trwania stosunku, także bowiem w analizowanym stanie faktycznym na samym początku zwiększonych potrzeb nie sposób przewidzieć było czasu ich trwania, to zaś oznacza z kolei, iż określenie globalnej kwoty, na jaką złożą się należności cząstkowe nie było możliwe z góry, lecz dopiero ex post.

Stanowisko powyższe przesądza o nieskuteczności zarzutu naruszenia przepisu art. 118 kc. poprzez zastosowanie przewidzianego w nim 3 letniego terminu przedawnienia, skoro bowiem jako zasługujące na aprobatę ocenić należało zapatrywanie Sądu Rejonowego co do okresowego charakteru spornej należności, to tym samym podzielić należało w całej rozciągłości stanowisko tego Sądu w przedmiocie zastosowania w odniesieniu do niego 3 letniego terminu przedawnienia.

Uznanie trafności powyższego stanowiska skutkować musiało odmową uznania prawnej doniosłości zarzutu naruszenia art. 442¹ kc., choć bowiem okolicznością niesporną w sprawie było, iż szkoda powódka spowodowana została występkiem, to okoliczność powyższa sama w sobie nie determinuje konieczności zastosowania przewidzianego w powołanym przepisie terminu przedawnienia w odniesieniu do spornej należności, jak wskazano bowiem w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 kwietnia 2013r. w sprawie VI ACa 1306/12:

„W terminie określonym w art. 442¹ § 2 k.c. można wytoczyć powództwo o przyznanie renty w ogóle. Nie ma to jednak odniesienia do roszczeń o rentę za poszczególne okresy. Świadczenie w postaci poszczególnych rat renty ma charakter okresowy, periodyczny a nie jednorazowy, więc zgodnie z art. 118 k.c. przedawnia się w okresie wynoszącym 3 lata.”

U podstaw prezentowanego wyżej stanowiska, wyrażonego nadto we wcześniejszym wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 marca 2010r. w sprawie I ACa 2/10, legło przyjęte w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2011r. w sprawie I PK 142/10 zapatrywanie o konieczności rozróżnienia roszczenia o rentę rozumianego jako roszczenie o przyznanie prawa do renty wyrównawczej, od roszczenia o wymagalną rentę, czyli o zapłatę poszczególnych rat renty, dla których właściwym terminem przedawnienia jest określony art. 118 kc termin trzyletni.

Konkludując, na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego zostało oparte na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu wyrażonej w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Skarżący przegrał bowiem apelację w całości. Na koszty postępowania odwoławczego złożyło się wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego w kwocie 300 złotych ustalone na podstawie § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz.U. z 2013r. poz. 490)